

ГАЗЕТ ЛЭДЗОНЫ: ВКП(б) ЕМДІНСА
РАЙКОМ ДА РАЙИСПОЛКОМ

№ 40—41 (734—735)

АПРЕЛЬ 7 ЛУН

1939 ВО

♦♦♦

Пето тóлысьын 10 номер

Став странајасса буржуазіа сорнітö, мы
рабочöй класс, важ буржуазнöй пöрадоқјас жу-
гöдöмөн, абу способен стрöитны мыјкö выльöс,
важ пыдi. Міјан странаса рабочöй класс дока-
житіс делö вылын, мыј сіјö тырвыјö способен
не сöмын жугöдны важ стрöй, но і стрöитны
выль, буржык, социалистическöй стрöй да сек-жö
сещöм стрöй, кодi оз тöд ні кризисјас ні ужтö-
малöм.
(СТАЛЫН)

Ставсојузса Коммунистическöй (большевикјас) Партијалөн XVIII-öд сјезд

Ставсојузса Коммунистическöй (большевикјас) Партијалөн

У С Т А В

КОММУНИСТИЧЕСКÖЙ ИНТЕРНАЦИОНАЛЛÖН ГЕКЦІА

(ПРИМІТÖМА ÖТСОГЛАСÖН ВКП(б) XVIII-öд СЈЕЗДОН)

Ставсојузса Коммунистическöй (большевикјаслөн) партија, кодi јавляјтчö Коммунистическöй Интернационалөн секцијадн, ем во-
зынмуныс отр'ад ССР Сојузса рабочöй класслөн, сіјö классовöй организацијалөн высшöй форма. Партија руководствуйтчö ас-
лас ужын марксизм-ленинизм теоријадн.
Партија пöртö олöмö рабочöй класслөн, крестьянствоөн, интеллигенцијадн,—
став советскöй народөн вескöдлөм рабочöй клас-
слыс диктатура јонмöдöм вöсна, социалистическöй стрöй јонмöдöм да разви-
вајтöм вöсна, коммунизм победа вöсна тышын.
Партија ем руководаш-
щöй јадра ужалыс јöз став организацијаслөн, кы-
зи общественнојјаслөн, сізи і государственнојјас-
лөн, да обеспөивајтö коммунистическöй общество
успешнојја стрöитöм.
Партија ем јединöй бое-
вöй организација, кодi јит-
чöма сознательнöй дисципли-

линаөн, кодi öткода обяза-
тельно партијаса став шленјаслы. Партија вына
аслас сплоченностөн, во-
ла јединствоөн, дејствије-
јас јединствоөн, кодјас не-
совместимöјöс программа-
ыс да уставыс отступле-
нјекöд, партијнöй дисципли-
лина нарушитöмкöд, фрак-
ционнöй группировкајаскöд,
двурушничествкöд. Партија
весалö асыс радјассö јöзыс,
кодјас нарушајтöны партијалыс
программа, партијалыс устав,
партијалыс дисциплина.
Партија требуйтö аслас шлен-
јассаң активнöй да самоотверженнöй
уж партијалыс программа да
устав олöмö пöртöм куза, парти-
јалыс да сіјö организалыс став
шудмјас олöмö пöртöм куза,
партија радјалыс јединство
обеспечитöм куза да братскöй,
интернационалнöй отношө-
нјас јонмöдöм куза, кызи СССР
националностјасса ужалыс јöз
костын, сізи і мирын став
странајасса пролетаријјас
костын.

рысјас представлятöны ре-
комендацијас партијаса ку-
јим шленлыс, кодјас имеитö-
ны кујим вога партијнöй ста-
жыс не ешажык да тöдöны
најöс öтлаын ужалöм серти-
фикуныс вöсна неешажык.
Примечаније 1. Комсомолыс
партијаса шленö примитивнöй
ВЛКСМ районнöй комитетлөн
рекомендација пріравнивајтö
партијаса öти шленлөн
рекомендацијалыс.
Примечаније 2. ВКП(б) ЦК-са
шленјас да шленјасö кандидатјас
воздерживајтöны рекоменда-
цијасыс.
б) Партија примитöм јылыс
вопрос обшудажтö да решајтö
первичнöй партиорганизацијалөн
обшöй собранијеөн да пырö
вынө сіјöс партија райкомөн,
а карјасын, көни абу районнöй
Феленјас,—партија горкомөн
вынөдöм бöрын.
Партија примитöм јылыс
вопрос обшудажтöгөн реко-
мендујтысјаслөн присут-
вије абу обязательнö.
в) Томјöз 20 арöсöз вклю-
чительно пырö партијаö сö-
мын ВЛКСМ пыр.
г) Мукöд партијасыс петöмјас
примитöны партијаса шленö
исключительно случајасын да
партијаса вит шлен рекоменда-
ција серти: кујим 10 вога
партијнöй стажон да кык
революцијадса партстажөн,—
не мöднөгөн кызи первичнöй
парторганизација пыр, ВКП(б) ЦК-
өн обязательнö вынөдöм-
мөн.
5. Рекомендујтысјас нуд-
ны кыквуктöм асланыс ре-
комендацијас доброкачест-
венностыс.
6. Кандидатјасыс партија-
са шленö прінимајтанајас-
лөн партстаж лыддысöс
соответствујущöй первич-
нöй партијнöй организација-
лөн обшöй собранијеөн
даннöй јортöс партијаса шленö
вынөдöм јылыс постанов-
ленјас примитан лунсаң.
7. Öти организацијаса быд
шлен мöд организацијалөн
ужалан район мунигөн за-
числајтöс бöрјанаас сіјö
шленјас лыдö.
Примечаније. Партијаса
шленјаслөн öти организација-
сыс мöдö мунöм нудöс
правилöјјас серти, кодјасöс
устаановитöма ВКП(б) ЦК-өн.
8. Партијаса шленјас да
кандидатјас, кодјас кујим
тöлыс чöж ез мынтыны
уважительно помкајстöг
шленскöй взносјас, лыд-
дысöны партијасыс выбыв-
шöјјасөн, мыј јылыс пер-

вичнöй партијнöй организаци-
јаөн прінимајтöс соответ-
ствујущöй шудм, кодi вын-
сöдсö партија райкомөн
лыдö горкомөн.
9. Партијасыс кодöс-кö
вöтлөм јылыс вопрос ре-
шајтöс первичнöй партиј-
нöй организација обшöй
собранијеөн, код шленөн
состоитö вöтланаыс, да
вынөдöс партија райкомөн
лыдö горкомөн. Партијасыс
вöтлөм јылыс райкомлөн
лыдö горкомлөн шудм бөс-
тö вын сöмын сіјö случа-
јын, сіјöс-кö вынөдöма
партија обкомөн, крайкомөн
лыдö Сојузнöй республика-
са компартија ЦК-өн.
10. Партијасыс вöтлөм јы-
лыс шудм обкомөн, край-
комөн лыдö Сојузнöй рес-
публикаса компартија ЦК-өн
вынөдтöз, партијнöй би-
лет колö партијаса шлен
кіясын, да сіјö имеитö пра-
во посещајтны тупкöса
партијнöй собранијес.
Партијаса вöтлөм шлен-
јас јылыс обком, крайком,
Сојузнöй республикаса ком-
партија ЦК јöздöб местнöй
партијнöй печатын вöтлөм-

лыс помка индöмөн, а сіз-
жö јöздöб неправилно вöт-
лөмјасöс востановитöм јы-
лыс.
11. Партијасыс вöтлөм јы-
лыс лыдö вöтлөмöс парти-
јаса шлен правојасын востановитöм
јылыс вопрос решитöгөн
должен лоны обеспөичитöма
осторожностлыс да товаріш-
щескöй тöждлунлыс максимум
да партијаса шленлыс пред-
витöм мыжалöмјаслыс об-
сванност бура вöтлөм.
Поснi проступокјасыс
(собраније вылö вольтöм,
срокин шленскöй взносјас
мынтытöм да с. в.) должө-
нөс пріменајтсыны партиј-
нöй воспитанијелөн да воз-
дејствијелөн уставнöй пред-
усмотритöм мерајас, а не
партијасыс вöтлөм, кодi ем
партијнöй наказанијелөн
высшöй мера.
12. Партијасыс вöтлөмјас-
лөн апеллацијас должө-
нөс вöтлөмныс соответ-
ствујущöй партијнöй ор-
ганјасөн најö воан лунсаң
кык вежонса срокыс не
соронжык.

Партијаса шленјас, налөн обязанностјас да правојас.

1. Партијаса шленөн лыд-
дысöс быдөн, кодi прізна-
најтö партијалыс програм-
ма, ужалö сіјö организаци-
јасыс öтын, подчинајтчö
партија постановленјас-
лы да мынтö шленскöй
взносјас.
2. Партијаса шлен обяза-
ван:
а) мулытöг уважны асыс
сознательност кыпöдöм
вылын, марксизм-ленинизм-
лыс подувјас усвоитöм вы-
лын;
б) соблудажтны чорыд
партијнöй дисциплина, актив-
ноја участвуйтны партија
да страна политическöй
олöмын, нудöны практика
вылын партијалыс политика
да партијнöй организалыс
шудмјас;
в) лоны образөдөн тру-
дöвöй да государственнöй
дисциплина соблудажтöмын,
овладејтны аслас делö
техникаөн, асыс производ-
ственнöй, делöвöй квали-
фикацијасö дугдывтöг кы-
пöдöмөн;
г) быд лун јонмöдны
массајаскöд јитöд, аскадын
шыбчыны ужалыс јöзлөн
запросјас да нуждајас вы-
лö, разјаснајтны беспартиј-
нöй массајаслы партија по-
литикалыс да шудмјаслыс
смысл.
3. Партијаса шлен имеитö

право:
а) участвуйтны партијнöй
собранијес вылын лыдö
партијнöй печатын партиј-
нöй политикалыс практиче-
скöй вопросјас свободнöја
да делöвöја обшудажтö-
мын;
б) критикуйтны партијнöй
собранијес вылын парти-
јаса лыдö работникöс;
в) бöрјасыны да лоны бöр-
јмаөн партијнöй организасö;
г) требуйтны личнöй участ-
вуйтöм став случајасын,
кор примитöс шудм сіјö
дејателност лыдö поведе-
нјас јылыс;
д) шыбчыны лыдö вöп-
росөн да заявленіеөн лы-
дöй партијнöй инстанцијаö
ВКП(б) ЦК-öз.
4. Партијаса шленö прі-
митöм нудöсö исключительно
индивидуалнöй пöрадоқын.
Выль шленјас прінимајтö-
ны кандидатјас лыдыс, код-
јас прöфитисны устанөв-
итöм кандидатскöй стаж. Пар-
тијаса шленјасö прінимајт-
сöны сознательнöй, активнöй
да коммунизм делöлы пре-
даннöй рабочöјјас, крестьяна
да интеллигентјас.
Партија прінимајтсöны
јöз, кодјаслы тырöма 18
арöс.
Кандидатјасыс партијаса
шленјасö примитан пöрадоқ:
а) Партијаса шленö пы-

ом да сіјöс вынөдöм) зик
сіјö-жö, мыј і партијаса
шленö примитивнöй.
15. Кандидатскöй стаж
устанавливајтöс öти вога
срокон.
16. Партијаса шленјасö
кандидатјас прінимајтöны
участіе сіјö организацијаса
собранијес вылын, көни
најö состоитöны, совеща-
тельнöй гöлöс правоөн.
17. Партијаса шленјасö
кандидатјас мынтöны обы-
чнöй шленскöй взнос мест-
нöй партијнöй комитет кассаö.
III.
Партијалөн стројеніе.
Внутрипартијнöй демократіја.
18. Партија организацион-
нöй стројеніелөн руково-
дашщöй принципөн ем де-
мократическöй централизм,
кодi означајтö:
а) партија став руково-
дашщöй органјаслөн вы-
борност улісаъ вылідз;
б) партијнöй органјаслөн
асланыс партијнöй органи-
зацијас вöзын периодичес-
кöй отчетност;
в) чорыд партијнöй дис-
циплина да меньшинстволөн
большинстволы подчинајт-
чöм;
г) высшöй органјас шуд-
мјаслөн улыссајаслы без-
условнöй обязательност.

Партијаса шленјасö кандидатјас.

13. Став јöз, кодјас кө-
јöны пырны партијаö, прö-
фитöны кандидатскöй стаж,
кодi колö сы могыс, медым
тöдмасын кандидатлы парти-
јалөн программаөн, уста-
вөн, тактикаөн да обеспө-
читны парторганизацијалы
кандидатлыс личнöй качест-
војас прöверитöм.
14. Кандидатö примитан
пöрадоқ (индивидуалнöй прі-
јом, рекомендаціјас пред-
ставитöм да најöс прöвери-
тöм, примитöм јылыс пер-
вичнöй организацијалөн шу-

III.
Партијалөн стројеніе.
Внутрипартијнöй демократіја.
18. Партија организацион-
нöй стројеніелөн руково-
дашщöй принципөн ем де-
мократическöй централизм,
кодi означајтö:
а) партија став руково-
дашщöй органјаслөн вы-
борност улісаъ вылідз;
б) партијнöй органјаслөн
асланыс партијнöй органи-
зацијас вöзын периодичес-
кöй отчетност;
в) чорыд партијнöй дис-
циплина да меньшинстволөн
большинстволы подчинајт-
чöм;
г) высшöй органјас шуд-
мјаслөн улыссајаслы без-
условнöй обязательност.

ВКП(б) уставлөн продолженіе

20. Став партійној організації автонмнойс местной вопросас решитомын, сійо решеніеясас-ко оз противоречитны партија решеніеясасы.

21. Быд партійној організації высшій орган ем общій собраніе (первичной організації), конференція (напрімер, районной, областной організації), сјезд [Союзной республикајас компартијајаслы, ВКП(б)-лы].

22. Общій собраніе, конференція либб сјезд бдріоны бјуро либб комитет, кодјас ембс налбн исполнителной орган да вескбдлбны организациалбн став текущійој ужбн.

23. Партійној органјас бдрігбн воспрешајтчб списокбн гблбсјутбм. Гблбсјутбм должен нубдсыны торја кандидатурас куца, сек-жб партијас став шленјаслы обеспечивајтсб кандидатјасбс отвобитан да бдріјасбс критикуйтан органичитбм право. Бдрісбмјас нубдсбны кандидатјасбс тупкбса (гуса) гблбсјутбмбн.

24. Став республиканскбј, крајевбј да областной центрјасын, а сіг-жб став јонжыка тбдчана промышленной центрјасын партијалыс да правителстволыс важнејшбј шубмјас обшудјатбм могыс чукбртбны карса партијној организацијаслбн активјас, но активјас долженбс чукбртсывны не парад вылб да тајб шубмјасбс формально-торжественноја ошкбм вылб, а најбс збылыс обшудјатбм вылб.

Гырыс центрјасын долженбс чукбртсывны не сбмын карса, но і районной партијној активјас.

25. Партійној политика вопросјас свободнойа да делбвбја обшудјатбм торја организацијасын либб партијанын зоннас ем неотъемлембј право партијас бд шленбн, коді петб внутріпартијној демократіјасы. Сбмын внутріпартијној демократіја подув вылын вермас лоны паскбдбма большевистскбј самокритика да јонмбдма партијној дисциплина, коді должен лоны сознательнойбн, а не механическбјбн. Но партијној политика вопросјас куца паскыд дискуссія, мецца-ын всесоюзной маштаба дискуссія должен лоны котыртбма сіг, медымескб сігб ез вермы вайбдны тбдчйтбм меньшинстволбн партија јона ыжыд большинстволы ассыс вбла кбв-јавны зібмб либб фракціонной группировкајас котыртны зібмб, кодјас жу-ббдбны партијалыс јединство, расколб зібмјасб, кодјас вермасны вбрбдбны рабочбј класс диктатуралыс вынсб да стойкостб. Та вбсна всесоюзной маштаба паскыд дискуссія вермас лоны признајтбма коланабн сбмын сігб случаын:

а) сігб коланлуныс-ко признајтсб, еща вылб, областной либб республиканскбј маштаба некымын

местной парторганизацијаслбн;

б) ВКП(б) ЦК пыщкын-ко абу тырмымбн чорыд большинство партијној политикалбн важнејшбј вопросјасын;

в) ВКП(б) ЦК-ын, коді сулалб определонной ви-рбдлас вылын, чорыд большинство емлун вылб вибрбдтбг, ВКП(б) ЦК век-жб лыдбб-ко коланабн прбверитны аслас политикалыс правильностб партијанын дискусссионной обшуденіе пыр. Сбмын тајб условіејасбс олбмб пр-тигбн позб гарантируйтны партијасб антипартијној элементјасбн внутріпартијној демократіјабн злоупотреблајтбмыс, сбмын тајб условіејас дырјыс позб артавны сы вылб, мыј внутріпартијној демократіја мунас делблы полза вылб да оз ло исползуйтбма партијалы да рабочбј класслы вред вылб.

26. Партија организациалбн схема:

а) з о н н а с партијалы—Ставсоюзса сјезд, ВКП(б) ЦК, Ставсоюзса конференція;

б) областлы, крајлы, союзной республикалы—областной, крајевбј конференціјас, Союзной республикајас компартијајаслбн сјездјас, обкомјас, крајкомјас, Союзной республикајас компартијајаслбн ЦК-јас;

в) округлы — окружной конференціјас, окружкомјас;

г) карлы, районлы—карса, районса конференціјас, карса, районной комитетјас;

д) предпријатіјелы, сикты, колхозлы, МТС-лы, Красной Армијас да Военно-Морскбј флотса-частјаслы, учрежденејаслы—общбј собраніејас, первичной партијној организацијаслбн к о н ф е р е н ц и ј а ј а с , первичной партијној организацијаслбн бјуројас.

27. Партијној ш у б м ј а с олбмб пбртбм куца практической уж вылб ВКП(б) ЦК-ын существуйтбны тацбм управленіејас да отделјас:

а) Кадрјаслбн управленіе, б) Пропагандалбн да агитацијалбн управленіе, в) Организационно-инструкторскбј отдел, г) Сельскохозяјственной отдел, д) Школајаслбн отдел; окружкомјасын, обкомјасын, крајкомјасын да Союзной республикајас компартијајас ЦК-јасын: а) Кадрјаслбн отдел, б) Пропагандалбн да агитацијалбн отдел, в) Организационно-инструкторскбј отдел, г) Военной отдел; партија горкомјасын да райкомјасын: а) Кадрјаслбн отдел, б) Пропагандалбн да агитацијалбн отдел, в) Организационно-инструкторскбј отдел, г) Военной отдел.

Военной отделлбн об-занност сетны отсбг военной органјаслы военнообязаннойаслы учот сувтбдан, призыв котыртан, война случаын мобілізација делбын, противоздушной

оборона котыртан делбын да с. в.

Пропаганда да агитација отделјаслбн да кадрјас отделјаслбн вескбдлбм обкомјасын, крајкомјасын да Союзной республикајас компартијајас ЦК-јасын должен лоны пунктбма

IV. Партијалбн высшій органјас.

29. ВКП(б)-лбн верховной органбн јавлајтчб сјезд. Очередной сјездјас чукбртбны кујим воибн бтыкыс не шочжыка. Чрезвычайной сјездјас чукбртбны ВКП(б) Централной Комитетбн соб-ственной возмбстчбм серті либб бдрја партијној сјезд вылб представитбм шленјас общбј лыдыс $\frac{1}{3}$ јукбнсыс неещажыкбн корбм серті. Партијној сјезд чукбртбм да сорнитанторјас јбзбдб-ны сјездбзыс не сорбнжык тблысбн-жынойбн д о р ы с . Чрезвычайной сјездјас чукбртбны кык тблысса срокын.

Сјезд лыддысбс действительнойбн, сы вылб-ко представитбма бдрја очередной сјезд вылб партијас представитбм став шленјас жын дорыс неещажыкбс.

Партија сјезд вылб представителстволбн нормајас лбсбдбны ВКП(б) Централной Комитетбн.

30. 29-бд пунктын инббм срокб ВКП(б) Централной Комитетбн чрезвычайной сјезд чукбртбм случаын организацијас, кодјас требуйтсны чрезвычайной сјездсб чукбртбм, имеитбны право образуйтны Организационной комитет, коді ползуйтчб ВКП(б) Централной Комитет правајсбн чрезвычайной сјездсб чукбртбм куца.

31. Сјезд:

а) кывзб да вынсбб ВКП(б) Централной Комитетлыс, Централной ревизионной комиссіјалыс да мукбд центральной организацијаслыс отчотјас;

б) вылыс видлалб да вежлалб партијалыс программа да устав;

в) определајтб партијалыс тактической линіја текущбј политика основной вопросјас куца;

г) бдрб ВКП(б) Централной Комитет да Централной ревизионной комиссіја.

32. ВКП(б) Централной Комитет да Централной ревизионной комиссіја бдрысбны составын, кодбс установитб сјезд. ВКП(б) Централной Комитетса шленјас выбывајтан случаын сылбн составыс пополнајтсб сјездбн бдрбм кандидатјас лыдыс.

33. ВКП(б) Централной Комитет имеитб 4 тблысбн бти пленарной заседаніе-ыс неещажык. ВКП(б) ЦК-са шленјасб кандидатјас присутствуйтбны ВКП(б) ЦК пленумјас заседаніејас вы-

особбј секретарјас вылб.

28. Партијалбн быд организација сјбс окончательной вынсббдбм ббрын имеитб право лбсбдбны ассыс печат, но оз мбдногбн, кы-рб соотвествуйущбј высшбј партијној организација санкціјабн.

IV. Партијалбн высшій органјас.

лыс совещательной гблбс правобн.

34. ВКП(б) Централной Комитет котыртб: политическбј уж вылб—Политическбј бјуро, организационной ужбн общбј вескбдлбм вылб—Организационной бјуро, организационно-исполнительной характера текущбј уж вылб—Секретариат, партијалыс да ВКП(б) ЦК-лыс шубмјас олбмб пбртбм прбверајтбм вылб—Партијној Контролыс Комиссіја.

35. Партијној Контролбн Комиссіја:

а) контролируйтб партијалыс да ВКП(б) ЦК-лыс шубмјас партијној организацијасбн да советско-хозяјственной органјасбн олбмб пбртбм;

б) прбверајтб ужсб местной партијној организацијаслыс;

в) кыс-ко кывкутбмб ВКП(б)-лыс программа, устав, партијној дисциплина нарушитбмын мыжајасбс.

36. ВКП(б) Централной Комитет сјездјас кбстса кадын вескбдлб партија став ужбн, представлајтб партијас мукбд партијас-кбд, организацијаскбд да учрежденејаскбд сношеніејасын, котыртб партијалыс разнбј учрежденејас да вескбдлб најб ужбн, назначајтб центральной органјаслыс редакціјајас, кодјас ужалбны сігб контроль улын да вынсббб гырыс местной организацијасса партијној органјаслыс редакціјајас, котыртб да нубдб предпријатіејас, кодјас имеитбны общественной тбдчанлун, распределајтб партијалыс вынјас да средствојас, заведуйтб центральной кассабн.

ВКП(б) Централной Комитет направлајтб центральной советскбј да общественной организацијаслыс уж наын партијној группјас пыр.

37. Партијној сјездјас кбстса кадјасын ВКП(б) Централной Комитет чукбртбавлб, воын бтыкыс нешочжыка, Ставсоюзса партијној конференціја местной партијној организацијасса представителјасыс партија политикалыс н а з р е в ш б ј вопросјас обшудјатбм вылб.

Ставсоюзса конференціја делегатјас бдрысббны обкомјас, крајкомјас, Союзной республикајас компартијајаслбн ЦК-јас пленумјас вылын.

Ставсоюзса конференціја вылб бдрысбмјаслбн пбрадок да представителстволбн нормајас лбсбдбны ВКП(б) ЦК-бн.

ВКП(б) ЦК-са шленјас, најб-кб абу делегатјас местной организацијасбн уполномочитбм куца, участвуйтбны Ставсоюзса конференціја ужын совещательной гблбс правобн.

38. Ставсоюзса конференціјалыс сетсб право вежлавны ВКП(б) ЦК-са шленјаслыс јукбн, мбдногбн-ко п р а в о петкбдны ВКП(б) ЦК составыс ВКП(б) ЦК-са торја шленјасбс, кодјас оз обеспечивајтны набн ассыныс, кырб ВКП(б) ЦК-са шленјаслыс обязанностјас олбмб пбртбм, да вежны најбс мукбдбн, но партија сјездбн бдрбм ВКП(б) ЦК составыс $\frac{1}{5}$ -јукбнсыс не ыжыджык лы-дын.

Ставсоюзса конференціја содтб (пополнает) ВКП(б) ЦК-са шленјаслыс состав кандидатјас лыдыс, кодјасбс бдрбма партија сјездбн да на пыдбб бдрб ВКП(б) ЦК-са шленјасб выл кандидатјаслыс соотвествуйущбј лыд.

39. Ставсоюзса конференціјалбн шубмјас вынсбдбны ВКП(б) ЦК-бн, ВКП(б) ЦК-са шленјасбс вежбм јылыс шубм да ВКП(б) ЦК-са шленјасб выл кандидатјасбс бдрбм јылыс шубм кынрб, коді оз нуждајтчы ВКП(б) ЦК вынсбдбмын.

Ставсоюзса конференціјалбн шубмјас, кодјасбс вынсбдбма ВКП(б) ЦК-бн, јавлајтчбны обязательной-јасбн став партијној организацијаслыс.

40. Большевистскбј вескбдлбм да политическбј уж јонмбдбм могыс, ВКП(б) Централной Комитет имеитб право лбсбдбны политическбј отделјас да торјбдбны ВКП(б) ЦК-лыс партијној организацијасбс социалистическбј строителствоса бдрбколччыс участокјас вылб, кодјас кутбны торја важной тбдчанлун народной овмбслы да зоннас страналы, а сіг-жб, политическбј отделјасбн ассыныс ударной мерјасбс олбмб пбртбм серті,—пбртны најбс обычной партијној органјасб, кодјасбс стрбйтбма производственно-территориальной признак серті.

Политотделјас ужалбны ВКП(б) ЦК-бн вынсбдан особбј инструкціјајас подув вылын.

41. ВКП(б) Централной Комитет регуларнойа информируйтб партијној организацијасбс аслас уж јылыс.

42. Централной Ревизионной Комиссіја ревизуйтб: а) партија центральной органјасын делбјас мунбмлыс правлыност да быстрота да ВКП(б) ЦК-са секретариат аппаратлыс налаженност; б) ВКП(б) ЦК-лыс касса да предпријатіејас.

(Воиб вибрб 3 листбокыс)

ВКП(б) уставлөн продолженіе

V.

Партијалөн областнөй, крајевөй да республиканскөй организацијајас.

43. Областнөй, крајевөй, республиканскөй партијнөй организацијалөн высшөй органөн јавлајтчө областнөй, крајевөй партијнөй конференција либө Сојузнөй республикаса компартијалөн сјезд, а на костын кадкостас—областнөй комитет, крајевөй комитет, Сојузнөй республикаса компартијалөн ЦК. Асланыс дејателностын најө руководствутчыны Ставсоюзса Коммунистическөй (болшевикјас) партија да сјө руководашщөй органјас постановленіејасөн.

44. Очереднөй областнөй, крајевөй конференција либө Сојузнөй республикаса компартијалөн сјезд чукөртсө областнөй, крајевөй комитетөн, Сојузнөй республикаса компартија ЦК-өн отчыд воишыннөй, а чрезвычайнөй—областнөй комитет, крајевөй комитет, Сојузнөй республикаса компартијалөн ЦК шуөм серти либө организацијас шленјас общщөй лыдыс $\frac{1}{3}$ јукөнөн корөм серти, кодјас пырөны областнөй, крајевөй, республиканскөй парторганизацијаө.

Областнөй, крајевөй конференција выль, Сојузнөй республикаса компартија сјезд выль представителстволөн нормајас лөсөдөны областнөй комитетөн, крајевөй комитетөн, Сојузнөй республикаса компартија ЦК-өн.

Областнөй, крајевөй конференција, Сојузнөй республикаса компартијалөн сјезд кывзө да вынсөдө отчотнөй докладјас областнөй, крајевөй комитетлыс, Сојузнөй республикаса компартија ЦК-лыс, ревизионнөй комиссијалыс да мукөд областнөй, крајевөй, республиканскөй организацијајаслыс, обсуждајтө областын, крајын либө республикаын партијнөй, советскөй, хожајственнөй, профсоюзнөй ужлыс вопросјас да бөрјө областнөй комитет, крајевөй комитет, Сојузнөй республикаса компартијалыс ЦК, ревизионнөй комиссија да партијалөн С т а в с о ј узса

VI.

Партијалөн окружнөй организацијајас.

49. Областјасын, крајјасын да республикајасын, кодјас имеитөны округјас, тајө бөрјаясас лөсөдөны окружнөй партијнөй организацијајас.

Окружнөй партијнөй организацијалөн высшөй органөн јавлајтчө окружнөй партијнөй конференција, коді чукөртсө окружнөй комитетөн воишыннөй отчыдыс не шочжыка, чрезвычайнөй—окужнөй комитет шуөм серти либө организацијас шленјас общщөй лыдыс $\frac{1}{3}$ јукөнөн корөм серти, кодјас пырөны окружнөй организацијаө.

Окужнөй конференција кывзө да вынсөдө окружнөй комитетлыс, ревизион-

сјезд выль делегатјасөс.

45. Областнөй, крајевөй комитет, Сојузнөй республикаса компартијалөн ЦК торјөдөны текушщөй уж выль соответствуюшщөй исполнителнөй органјас 11 мортые не унжык составын да 4—5 секретарөс, сы лыдын первој секретарөс, мөд секретарөс, кадрјас куза секретарөс да пропаганда куза секретарөс, кодјасөс вынсөдө ВКП(б) ЦК. Секретарјаслы обязательнө 5 воыс не ешажык партијнөй стаж.

46. Областнөй комитет, крајевөй комитет, Сојузнөй республикаса компартијалөн ЦК котыртө област, крај, республика пределјасын партијалыс различнөй учрежденијас, вескөдлө најө дејателностөн, назначајтө областнөй, крајевөй, республиканскөй партијнөй органлыс редакция, коді ужалө сјө контроль улын, вескөдлө внепартијнөй организацијајасын партијнөй группајасөн, котыртө да нүдөдө асыс предпріјатіејас, кодјас кутөны общщөй төдчанлун областлы, крајлы, республикалы, аслас организација пределјасын јуклө партијалыс вынјас да средствојас, заведутө областнөй, крајевөй, республиканскөй партијнөй кассаөн.

47. Областнөй комитетлөн, крајевөй комитетлөн, Сојузнөй республикаса компартија ЦК-лөн пленум чукөртсө 3 төлысын отчыдыс не шочжыка.

48. Автономнөй республикајасса, а сј-жө националнөй да мукөд областјасса партијнөй организацијајас, кодјас пырөны крајјас да Сојузнөй республикајас составө, ужалөны крајевөй комитетјас, Сојузнөй республикајасса компартија ЦК-јас вескөдлөм улын да асланыс пыщкөсса олөмын руководствомы положенијејасөн, кодјасөс изложитөма областнөй, крајевөй да республиканскөй организацијајас јылыс партија уставлөн V-дө главаын.

нөй комиссијалыс да мукөд окружнөй партијнөй организацијајаслыс отчотјас, бөрјө партијалыс окружнөй комитет, ревизионнөй комиссија да областнөй, крајевөй конференција выль либө Сојузнөй республикаса компартијалөн сјезд выль делегатјасөс.

50. Окужнөй комитет бөрјө бјуро 9 мортые не унжык составын да округкомса 4 секретарөс, сы лыдын первој секретарөс, мөд секретарөс, кадрјас куза секретарөс да пропаганда куза секретарөс. Секретарјаслы обязательнө 3 воа партијнөй стаж. Окужнөй комитетјасса секретарјас вынсөдөны обком-

өн, крајкомөн, Сојузнөй республикаса компартија ЦК-өн.

51. Окужнөй комитет котыртө округ пределјасын различнөй учрежденијејас да вескөдлө најө дејателностөн, назначајтө окружнөй партијнөй органлыс редакция, коді ужалө сјө вескөдлөм да контроль ул-

VII.

Партијалөн карса да районнөй (сіктса да карса) организацијајас.

52. Карса, районнөй партијнөй конференција чукөртсө карса, районнөй комитетөн воишыннөй отчыдыс не шочжыка, чрезвычайнөй—карса, районнөй комитет шуөм серти либө организација шленјас общщөй лыдыс $\frac{1}{3}$ јукөнөн корөм серти, кодјас пырөны карса, районнөй организацијаө.

Карса, районнөй конференција кывзө да вынсөдө карса, районнөй комитетлыс, ревизионнөй комиссијалыс да карса, районнөй мукөд организацијајаслыс отчотјас, бөрјө карса, районнөй комитет, ревизионнөй комиссија да крајевөй, областнөй конференција выль либө Сојузнөй республикаса компартија сјезд выль делегатјасөс.

53. Карса, районнөй комитет бөрјө бјуро 7—9 морт составын да партија горкомса, рајкомса 3 секретарөс. Карса, районнөй комитетса секретарјаслы обязательнө 3 воыс не ешажык партијнөй стаж. Карса да районнөй комитетса секретарјас вынсөдөны обкомөн, крајкомөн, Сојузнөй республикаса компартија ЦК-өн.

54. Карса, районнөй комитет котыртө да вынсөдө первичнөй партијнөй органи-

заціяјас предпріјатіејасын, совхозјасын, МТС-јасын, колхозјасын да учрежденијејасын, нүдөдө коммунистјасөс регистрирујтөм, котыртө партијалыс различнөй учрежденијејас кар, рајон, пределјасын да вескөдлө најө дејателностөн, назначајтө карса, районнөй партијнөй органлыс редакция, коді ужалө сјө вескөдлөм да контроль улын, вескөдлө внепартијнөй организацијајасын партијнөй группајасөн, котыртө асыс предпріјатіејас, кодјас имеитөны общегородскөй, рајоннөй төдчанлун, јуклө кар да рајон пределјасын партијалыс вынјас да средствојас, заведутө карса, рајонса партијнөй кассаөн. Карса, рајоннөй комитет сетө областнөй комитетлы, крајевөй комитетлы, Сојузнөй республикаса компартија ЦК-лы аслас уж јылыс отчот срокјасө да форма куза, кодјасөс уставовитөма ВКП(б) ЦК-өн.

55. Карса, районнөй комитетлөн пленум чукөртсө төлысөн-жышнөнын өткыс не шочжыка.

56. Гырыс карјасын, ВКП(б) ЦК разрешениједн, лөсөдөны рајоннөй организацијајас, кодјас подчінајтчөны карса комитетлы.

VIII.

Партијалөн первичнөй организацијајас.

57. Партијалөн основаөн јавлајтчөны первичнөй партијнөй организацијајас.

Первичнөй партијнөй организацијајас лөсөдөны фабрикајасын, заводјасын, совхозјасын, МТС-јасын да мукөд хожајственнөй предпріјатіејасын, колхозјасын, Краснөй Армијаса да Военно-Морскөй флотса частјасын, сіктјасын, учрежденијејасын, учебнөй заведе-нијејасын да с. в., партијаса 3 шленыс не ешажык дырји.

Предпріјатіејасын, колхозјасын, учрежденијејасын да с. в., көнөм партијаса 3 шленыс ешажык, лөсөдөны кандидатскөй либө партино-комсомольскөй группајас парторг јурнүдөмөн, коді торјөдсө партија рајкомөн, горкомөн либө политотделөн.

Первичнөй партијнөй организацијајас вынсөдөны рајонса, карса комитетјасөн либө соответствуюшщөй политотделјасөн.

58. Предпріјатіејасын, учрежденијејасын, колхозјасын да с. в., көнөм партијалөн 100 шленыс да кандидататыс унжык, общщөй

первичнөй партијнөй организација пыщкын, коді шымыртө став предпріјатіе-сө, учрежденијесө да с. в., вермас лоны котыртөма быд торја случајын рајком, горком либө соответствуюшщөй политотдел вынсөдөмөн, партијнөй организацијајас цехјасын, участокјасын, отделјасын да с. в. Цеховөй, участковөй да мукөд организацијајас пыщкын, а сј-жө первичнөй парторганизацијајас пыщкын, кодјас арталөны 100 шленыс да кандидататыс ешажык, вермасны лөсөдөны партијнөй группајас предпріјатіејаса бригадајасын, агрегатјасын.

59. Гырыс предпріјатіејасын да учрежденијејасын, кодјас арталөны партијалөн 500-ыс унжык шленөс да кандидатөс, вермасны, быд торја случајын ВКП(б) ЦК разрешениједн, лөсөдөны партијалөн заводскөй комитетјас, тајө предпріјатіејасса цеховөй парторганизацијајаслыс первичнөй партијнөй организацијалыс правөјас сетөмөн.

60. Первичнөй партијнөй организација јитө рабочөй-

јаслыс, крестаналыс да интеллигенција-лыс массајасөс партијалөн руководашщөй органјаскөд. Сылөн могнас јавлајтчө:

а) массајасын агитационнөй да организационнөй уж партијнөй лозунгјас да решенијејас нүдөдөм куза, заводса прессаөн вескөдлөм обеспечитөмөн;

б) партијаө выль шленјасөс кыскөм да најөс политическөја воспітајтөм;

в) рајкомлы, горкомлы либө политотделлы став сјө практическөй ужын содејствіе;

г) предпріјатіејасын, совхозјасын, колхозјасын да с. в., производственнөй план олөмө пөртөм выль, уж дисциплина јонмөдөм да социалистическөй ордысөм да ударничество развивајтөм выль массајасөс мобілизујтөм;

д) предпріјатіејасын, совхозјасын, колхозјасын расхланносткөд да делө бесхожајственнөја нүдөмкөд тыш да рабочөјаслыс, служащөјјаслыс да колхозныкјаслыс культурно-бытовөй условијејас бурмөдөм вөсна быд лун төжысөм;

е) страна са економическөй да политическөй олөмын активнөја участвуюјтөм.

61. Производственнөй предпріјатіејасса, сы лыдын совхозјасса, колхозјасса да МТС-јасса первичнөй партијнөй организацијајаслыс роль да предпріјатіејас уж состојаније вөсна налыс кывкутөм кыпөдөм могыс тајө организација-лыс сетө предпріјатіејаса администрацијалыс уж контролирујтан право.

Наркоматскөй партијнөй организацијајас, кодјас, советскөй учрежденијејас ужлөн особөй условијејас вөсна, контроль функцијајасөн, пөлзујтчыны оз вермыны, објазанөс сигнализирүтны учрежденије ужын тырмытөмторјас јылыс, пасјавны тырмытөмторјасөс наркомат да сылөн торја работныкјас ужын да мөдөдавны асыныс материалјас да соображеніејас ВКП(б) ЦК-ө да наркоматса руководителјаслы.

Наркоматјасса первичнөй партијнөй организацијајасса секретарјас вынсөдөны ВКП(б) ЦК-өн.

Став коммунистјас—наркомат централнөй аппарата работныкјас пырөны өти общенаркоматскөй партијнөй организацијаө.

62. Текушщөй уж нүдөдөм выль первичнөй партијнөй организација бөрјө өти вокежлө бјуро 11 мортые не унжык составын.

Первичнөй парторганизацијајаслөн бјуројас лөсөдөны парторганизацијајасын, кодјас арталөны партијаса 15 шленыс не ешажык.

Партијнөй организацијајасын, кодјасын артавсө партијаса 15 шленыс ешажык, бјуројас оз лөсөдөны, а бөрјысөс первичнөй парторганизацијајаса секретар.

Партијаса шленјасөс коллективнөй руководство самөн өдөжык быдтөм да

(Помсө вјөд 4 листбокыс)

